

CZASOPISMO WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

ORGAN TOWARZYSTWA KATOL. WŁAŚCICIELI REALNOŚCI M. KRAKOWA I GMIN PRZYŁĄCZONYCH.

Prenumerata kosztuje rocznie **Żł. 10-60.**
Numer pojedynczy **Żł. 1-—.**

Członkowie Tow. katol. właśc. realn.,
w Krakowie, którzy zapłacą całoro-
czną wkładkę, otrzymują Czasopismo
bezpłatnie, gdyż należytość za prenu-
meratę mieści się w opłacanej przez
członków rocznej wkładce.

Redakcja i Administracja:
UL. KARMEŁICKA 15, I. P.
Telefon Nr. 1340 b.
Redaktor odpowiedzialny:
Dr. FRANCISZEK MUSSIL.

Ogłoszenia przyjmuje administracja,
Kraków, ul. Karmelicka L. 15, I. p.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 200 zł., $\frac{1}{2}$ str. 110 zł.,
 $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 15 zł.
Nadesłane 50 gr. Drobne ogłoszenia
za słowo 6 gr. (n. jmniej 10 słów).

Biuro Towarzystwa katol. właścicieli realności znajduje się przy ulicy **Karmelickiej L. 15, I. piętro**, otwarte jest dla członków, którym udziela się informacji i porady prawnej codziennie od godz. **9—12** przed południem i od godz. **4—6** po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. — Telefon 1340 b.

TREŚĆ NUMERU: Zaproszenie na Nadzwyczajne Ogólne Zebranie. — Nowe orzeczenie co do warunków płacy i pracy dozorców domowych. — Sprawa rachunków za nadmiar zużytej wody. — Zmiana własności w 1925 roku. — Sprawa podpisywania deklaracji „złoty w złocie” odnośnie do zwaloryzowanych pożyczek hipotecznych byłego Banku Krajowego. — Sprawa powoływania mężów zaufania z grona właścicieli realności w stadjum przygotowawczem dla ustalania dochodów dla wymiaru państwowego podatku dochodowego. — Pobieranie przez Elektrownię miejską opłat za zmianę właściciela realności. — Jednolity podatek od lokali. — Uwaga. — Sprawozdanie z posiedzeń Wydziału, poszczególnych komisyj i interwencji. — Różne uwagi i wiadomości. — Informacje podatkowe. — Terminy składania zeznań i płatności podatków w marcu 1926 r. — Dział informacyjny. — Ogłoszenia.

Właściciele realności popierajcie swój organ „Czasopismo właścicieli realności“

Silna organizacja dzisiaj jest bardziej niż kiedykolwiek potrzebną!

ZAPROSZENIE

na Nadzwyczajne Ogólne Zebranie członków Towarzystwa katolickich
właścicieli realności m. Krakowa i gmin przyłączonych, Karmelicka L. 15,

które się odbędzie

w sobotę dnia 6 marca 1926 o godz. 6 wieczorem w sali domu Związkowego, ul. Połockiego 11, I. p.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie;
2. Obciążenie realności miejskich podatkami i opłatami państwowymi oraz samorządowymi;
3. Sprawa rozbudowy miast;
4. Zamierzona nowelizacja ustawy o ochronie lokatorów, jako dalsze wywłaszczenie;
5. Nowa ustawa budowlana;
6. Dyskusja i wnioski.

Wstęp przysługuje członkom Towarzystwa, właścicielom realności interesującym się sprawami Towarzystwa i wprowadzonym przez członków gościom. — Ze względu na aktualność spraw, uprasza się o liczny udział — na Zebraniu nie śmie braknąć ani jednego właściciela, ani właścicielki domu. — Tylko nieuchronna przeszkoda może usprawiedliwić nieobecność.

Świszczowska
sekretarz.

Dr Mussil
prezes.

W SPRAWIE WARUNKÓW PRACY I PŁACY DOZORCÓW DOMÓW.

Z uwagi, że polubowne załatwienie sprawy ustalenia warunków pracy i płacy dozorców domowych na 1926 r. wobec nieuzasadnionych i niemożliwych do przyjęcia żądań delegatów organizacji dozorców domowych nie doszło do skutku, wobec tego dnia 2 lutego 1926 odbyło się posiedzenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej pod przewodnictwem inż. Ludwika Smyczyńskiego, okręgowego Inspektora Pracy w Krakowie jako delegata Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, dra Zygmunta Mrowca, sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie jako delegata Ministerstwa Sprawiedliwości, oraz Aleksandra Wysockiego, radcy Województwa krakowskiego jako delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, która to Komisja, po wysłuchaniu opinii reprezentantów właścicieli realności i delegatów stowarzyszeń dozorców domowych, wydała doręczone nam dnia 8 lutego 1926 orzeczenie, ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych na czas od 1 grudnia 1925 do dnia 30 listopada 1926.

Orzeczenie to w zasadzie jest identyczne z orzeczeniem, obowiązującym w roku poprzednim, zaprowadzone zostały tylko pewne drobne zmiany, z którymi Sz. Czytelników poniżej zapoznajemy.

Najważniejsze postanowienia nowego orzeczenia podajemy poniżej w dosłownym brzmieniu:

§ 1. Orzeczenie niniejsze obowiązuje od 1 grudnia 1925 do dnia 30 listopada 1926 r.

§ 2. Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli nieruchomości miejskich, z drugiej strony zatrudnionych przez nich dozorców domów.

UWAGA. Za dozorcę domu uważa się osobę bez względu na płeć (z wyłączeniem dziewcząt i chłopców do lat 21), którą właściciel lub zarządca domu przyjął w charakterze dozorca domu, zawarł z nią odpowiednią umowę i porucił jej nadzór nad domem. Wszelkie czynności dozorca, związane z jego stanowiskiem, może wykonywać sam dozorca lub zdolni do tej czynności członkowie jego rodziny.

UWAGA. W poprzednim orzeczeniu przyjęto granicę wieku na lat 18, obecnie dozorcą domu może być tylko osoba pełnoletnia.

§ 5. Rozwiązanie stosunku służbowego może nastąpić za 6-ciomiesięcznym wypowiedzeniem przez jedną ze stron z dniem 1-go każdego miesiąca. Koniec 6-ciomiesięcznego terminu wypowiedzenia nie może przypaść na 1 grudnia, 1 stycznia i 1 lutego.

UWAGA. Wykluczenie możliwości wypowiedzania z terminem końcowym trzech zimowych miesięcy (grudzień, styczeń, luty) zostało wprowadzone na skutek żądań dozorców domowych, motywowanych tem, że nie można pozbawiać dachu nad głową dozorca podczas zimy, który w obecnych warunkach nie tak rychło znalazłby sobie nowe mieszkanie.

§ 6. Stosunek służbowy może być bezzwłocznie rozwiązany przez właściciela realności, a to:

1) jeżeli dozorca lub mieszkający z nim członek rodziny dopuścił się czynu karygodnego przeciwko życiu i zdrowiu (chorób wenerycznych), moralności lub majątkowi, który zdolny jest spowodować utratę zaufania do niego jako dozorca;

2) jeżeli przez grube niedbalstwo wyrządził szkodę domowi lub właścicielowi domu, albo stale zaniedbuje swe obowiązki;

3) jeżeli dozorca albo mieszkający z nim członek rodziny wobec właściciela domu (zarządcy) lub lokatorów zachowuje się w sposób wysoce niewłaściwy;

4) jeżeli Magistrat wydał polecenie usunięcia dozorca z powodu zaniedbywania przez niego obowiązków;

5) jeżeli oddaje się pijaństwu, połączonemu z ciężkim zaniedbaniem obowiązków, zakłóceniem spokoju w domu lub obrazą mieszkańców domu;

6) za nieostrożne obchodzenie się ze światłem;

7) jeżeli dozorca utrzymuje dom nierządu lub przetrzymuje prostytutki;

8) jeżeli przechowuje skradzione rzeczy;

9) jeżeli bez zgody właściciela przyjmuje do swego mieszkania sublokatorów.

UWAGA. Art. 5 § 6 otrzymał nowe brzmienie w ten sposób, że po słowach „jeżeli oddaje się pijaństwu“ dodano słowa „połączonemu z ciężkim zaniedbaniem obowiązków, zakłóceniem spokoju w domu lub obrazą mieszkańców domu“.

§ 7. Dozorca domu może bezzwłocznie rozwiązać stosunek służbowy z właścicielem realności z ważnych przyczyn, a to:

1) jeżeli bez widocznej szkody dla swego zdrowia nie może pełnić swych obowiązków;

2) jeżeli pracodawca dopuszcza się czynnych zniewag lub cięższej obrazy czci względem niego lub członków jego rodziny;

3) jeżeli pracodawca lub krewny usiłuje nakłonić dozorcę lub członków jego rodziny do czynów nieobyczajnych lub przeciwnych prawu;

4) jeżeli pracodawca bezprawnie zatrzymuje dozorcę należną zapłatę, ukróca go w posiadaniu oddanego mu mieszkania lub narusza inne istotne postanowienia umowy;

5) jeżeli właściciel realności żąda bezpłatnych osobistych usług.

UWAGA. Art. 5 jest nowością i nie istniał w orzeczeniu, obowiązującym w roku poprzednim.

Paragrafy (6, 7, 8, 9), określające obowiązki dozorca domowego, pozostały bez zmiany, z wyjątkiem § 9, w którym po słowach „Dozorca domu nie jest zobowiązany do wykonywania posług lub robót na rzecz właściciela“, dodano słowa: „oraz do wylewania wody z piwnicy, do wynoszenia mialu węglowego z piwnicy, tudzież do czyszczenia domu i podwórza po przeprowadzonym remoncie mieszkania lub po przeprowadzonych nadbudówkach, z wyłączeniem drobnych adaptacji, jak np. zaprowadzenie instalacji elektrycznej“.

Warunki wynagrodzenia.

§ 12. Za czynności dozorczy, związane ze stano-
wiskiem, otrzymuje tenże oprócz bezpłatnego mieszkania
następujące wynagrodzenie, płatne miesięcznie z dołu:

a) w domach parterowych	Zł. 6.—
b) " " jednopiętrowych	" 10.—
c) " " dwupiętrowych	" 15.—
d) " " trzypiętrowych	" 20.—
e) " " czteropiętrowych	" 30.—
f) " " pięciopiętrowych	" 40.—
g) " " sześciopiętrowych	" 50.—

Mieszkania położone na poddaszu (mansardowe)
nie uważa się za osobne piętro.

Jeżeli w domu znajdują się koncesjonowane re-
stauracja, kawiarnia, szynk, cukiernia, mleczarnia jadło-
dajnia, piekarnia, fabryka wody sodowej, fabryka pasty
do butów, zajazd, stajnia, samoistny skład, szkoła, sto-
warzyszenie, dom modlitwy, względnie warsztaty ręko-
dzielnicze, zatrudniające ponad 5 robotników, dozorca
otrzymuje 50% dodatek do ustalonego miesięcznego
wynagrodzenia, zaś za każde następne przedsiębiorstwo
tego rodzaju, mieszczące się w tym samym domu,
o 20% więcej.

UWAGA. Postanowienia, dotyczące dodatkowego
wynagrodzenia dozorców domowych, zostały znacznie
rozszerzone. Poprzednio 50%-towy dodatek otrzymywał
dozorca domu, w którym mieściła się restauracja, ka-
wiarnia lub wyszynk, obecnie dodatkowi podlegają
domy, w których znajdują się szkoły, stowarzyszenia,
a nawet pracownie rękodzielnicze, o ile tylko zatrud-
niają więcej niż 5-ciu robotników.

Jako jednostkę domową uważa się jeden budynek
o jednej bramie wchodowej i jednej klatce schodowej.
Jeżeli dom ma więcej klatek schodowych, dozorca otrzy-
muje dodatkowo za każdą klatkę schodową 30% za-
sadniczego wynagrodzenia. Podwyżka ta jednak nie
odnosi się do tylnej klatki schodowej, przeznaczonej
dla służby, a za taką klatkę uważa się tylko tą, którą
nie można dojść do mieszkań w oficynach.

Domy znajdujące się w podworcach, a nie połą-
czone z domem głównym frontowym, należy uważać
jako domy osobne, a nie jako oficyny i wówczas od
takiego domu należy się całkowite wynagrodzenie sto-
sownie do wysokości domu, z wyłączeniem domów
parterowych do dwóch lokatorów.

Dozorca otrzymuje również za każdorazowe użycie
windy przez niezamieszkałych w tej realności 10 gro-
szy przed zamknięciem bramy, a 20 groszy po zam-
knięciu bramy.

Właściciel domu obowiązany jest sprawić z wła-
snych funduszków przyrządy, sprzęty i narzędzia, służące
do czyszczenia i oświetlania domu. Dozorca domu ma
je szanować i utrzymywać w należyтым porządku, —
a w razie opuszczenia stanowiska, zwrócić w porządku
właścicielowi realności, lub administratorowi.

§ 13. Dozorca otrzymuje od właściciela realności
bezpłatnie książeczkę kwitariuszową z dającymi się od-
łączyć pokwitowaniami, zawierającą kontrolę wypłaco-
nej dozorczy płacy miesięcznej, powierzonych inwentarzy
i narzędzi. Brak pokwitowania uchodzić będzie za do-
mniemanie nieuiszczenia zapłaty, względnie niewydanie
inwentarza i narzędzi. Postanowienie to obowiązywać
będzie od najbliższego następnego miesiąca po dorę-
czeniu niniejszego orzeczenia Towarzystwom właścicieli
realności i Związkom zawodowym dozorców domów.

UWAGA § 13 jest w całości inowacją, która na-
kłada na właścicieli domów obowiązek kwitowania płacy
miesięcznej i powierzonych narzędzi. Postanowienia te
wchodzą w życie już od 1 go marca 1925 r.

Mieszkania dozorców.

§ 14. Dozorcy domu należy się bezpłatne mie-
szkanie o powierzchni 20 m², nadające się na ten cel,
położone na parterze możliwie blisko bramy, z piwnicą
i z prawem używania strychu do suszenia bielizny w tym
samym domu. Izby mieszkalne przy przyjmowaniu do-
zorców winny być wybielone, ze szczelnymi drzwiami
i oknami na zawiasach, szyby w oknach mają być całe.
Podłogi i piece mają się znajdować w stanie używal-
ności. Dachy muszą być szczelne i nieprzeciekające,
a gdzie są zepsute, muszą być na koszt właściciela real-
ności naprawione. Dozorcy zobowiązani są utrzymywać
mieszkanie w porządku. Na wypadek zniszczenia mie-
szkania przez powódź lub inny kataklizm niezawiniony,
naprawienie mieszkania dokonane być winno kosztem
właściciela domu. Trzymanie inwentarza żywego jest
stanowczo wzbronione. Sublokatorów nie wolno przy-
jmować bez zgody właściciela domu. Właściciel ani
administrator nie może zmuszać dozorczy do przyjęcia
sublokatora. Jeżeli w mieszkaniu dozorczy niema dość
światła dziennego, a istnieje niemożliwość dostar-
czenia dozorczy chwilowo mieszkania innego, dozorca
musi otrzymać od właściciela względnie administratora
prawo używania nawet za dnia oświetlenia gazowego
czy elektrycznego, gdzie zaś takiego oświetlenia niema,
dozorca ma otrzymać 1/2 litra nafty dziennie.

§ 15 (ostatni) traktuje o przymusowym ubezpie-
czeniu dozorców domów w Kasie chorych, co do któ-
rego postanowienia dawnego orzeczenia pozostały bez
zmiany.

Nart.

SPRAWA RACHUNKÓW ZA NADWYŻKĘ ZUŻYTEJ WODY.

W ostatnich czasach coraz częściej rozsyła zarząd
wodociągu miejskiego rachunki na bardzo wysokie
kwoty z powodu nadwyżki wody. Opłaty dotyczą tak
właścicieli realności, jak również lokatorów, na których
właściciele realności muszą stosunkowo rozkładać opłatę.
Dnia 3-go lutego b. r. udała się w tej sprawie dele-

gacja członków Wydziału złożona z wiceprezesów Dra Bakałowicza, inż. Drobnika i p. Heggenbergera do dyrektora zakładu wodociągu miejskiego inż. Jaszczurowskiego, który wyjaśnił, że nadwyżkę powoduje jedynie nieszczelność i zepsute kurki, jak wogóle różne wadliwości przy urządzeniach wodociągowych, a lokatorzy ignorują tego rodzaju defekty i nie każą ich naprawiać. Wyjaśnił dalej dyr. Jaszczurowski, że celem utrzymania instalacji, wodociągowej przez dłuższy czas w dobrym stanie, nie należy kurków wodociągowych silnie naciskać, gdyż uszczelnienie szybko się wyciera. W miejscach ustępowych przy splukiwaniu należy łańcuszek lekko pociągnąć w dół, a nigdy silnie i w bok. Wszelkie naprawy przeprowadzać należy tylko przez koncesjonowanych i odpowiedzialnych instalatorów, a nie przez przygodnych amatorów.

Dla sprawiedliwego rozliczania opłat za nadmiar wody należy rozdzielić należność według umieszczonego na drugiej stronie wezwania płatniczego pouczenia i o tem lokatora zawiadomić. O ile lokator niezapłaci przypadającej na niego należności z tytułu zużycia nadwyżki wody, w takim razie winien właściciel domu zawiadomić o tem Zarząd wodociągu miejskiego (podanie wnosi się do dziennika podawczego Magistratu), który zarządzi ściągnięcie należności w sposób przewidziany w ustawie wprost od opornego lokatora w drodze egzekucji.

Z uwagi, że właścicielowi domu, administratorowi, względnie dozorca domu często utrudnionym jest dostęp do ubikacji zajmowanych przez lokatora, celem przekonania się o stanie urządzeń wodociągowych, przeto Zarząd wodociągu zaprowadził rewizje instalacji wodociągowych. Rewizje te odbywają się raz na kwartał i za nie Zarząd wodociągu nie pobiera żadnej opłaty, należy zatem żądać przed rewizją legitymacji. Rewizji z ramienia Zarządu wodociągu miejskiego nie należy indentyfikować z rewizjami, jakie zorganizowało Zrzeszenie lokatorów i sublokatorów dla swoich członków.

UWAGA: Zrzeszenie lokatorów i sublokatorów w Krakowie przy ul. Batorego 6, zorganizowało oddział kontroli wodociągu, który wysła kontrolorów, celem zbadania u swych członków w mieszkaniach kurków wodociągowych i wypływów, pobierając za uszczelnienie pewne opłaty.

Kontrolorzy zachodzą jednak również i do nieczłonków, a mianowicie do mieszkań właścicieli domów, do czego bynajmniej powołani i upoważnieni nie są.

Ponieważ meldują się, iż przyszła kontrola wodociągu, przeto właściciele realności nie orjentując się, wpuszczają ich w przekonaniu, że są to funkcjonariusze Zarządu wodociągu miejskiego.

Zwracamy uwagę Szanownym Członków na tę okoliczność i radzimy od zgłaszających się żądać okazywania legitymacji.

WYKAZ ZMIAN

zaszłych w 1925 r. w stanie posiadania własności nieruchomości na obszarze W. Krakowa pod względem narodowościowym.

Z rąk chrześcijańskich przeszło w ręce obce: w miesiącu styczniu 1925 roku 9 kamienic; w lutym 5; w marcu 3; w kwietniu 7; w maju 5; w czerwcu 2; w lipcu 7; w sierpniu 6; we wrześniu 5; w październiku 8; w listopadzie 3; w grudniu (niema jeszcze). Razem w 1925 roku 60 kamienic.

Chrześcijanie kupili: w miesiącu styczniu 1925 r. 1 kamienicę; w lutym 3; w marcu nic; w kwietniu 2; w maju 4; w czerwcu 1; w lipcu 1; w sierpniu 2; we wrześniu 1; w październiku 2; w listopadzie 2; w grudniu (jeszcze niema). Razem w 1925 roku 19 kamienic.

W SPRAWIE SPŁATY ZWALORYZOWANYCH DŁUGÓW HIPOTECZNYCH.

Członkowie nasi zwracali się niejednokrotnie z żalami, że krakowski oddział Banku Gospodarstwa Krajowego żąda przy sposobności spłacania zaległych rat hipotecznych od pożyczek byłego Banku Krajowego podpisywania deklaracji zobowiązujących do zapłaty rat zwaloryzowanych z klauzulą „złotych w zlocie“, a więc wedle kursu dolara w dniu zapłaty. W sprawie tej odnieśliśmy się dnia 10 lutego b. r. do oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego we Lwowie z odpowiednim przedstawieniem, że postępowanie takie prawnie nie jest uzasadnionem. Interwencja nasza odniosła pożądany skutek i lwowski oddział Banku Gospodarstwa Krajowego zawiadomił nas pismem z dnia 12 lutego b. r., że wydał już dyrektywy oddziałowi w Krakowie, żeby ten nie żądał od dłużników, płacących raty hipoteczne podpisywania tego rodzaju deklaracji.

SPRAWA MĘŻÓW ZAUFANIA PRZY KOMISJACH SZACUNKOWYCH NA PAŃST. PODATEK DOCHODOWY.

Komisje szacunkowe ustalające dochód, będący podstawą wymiaru podatku dochodowego, wielokrotnie ustalają dochód z domów odmiennie od zeznań podatników, nie licząc się z rzeczywistym stanem rzeczy, nie uwzględniając amortyzacji budynków, zależnej od stanu domu, nie uwzględniając pozycji potrącalnych i t. p., wskutek czego wymiary wypadają często bardzo krzywdząco. Z tych powodów Wydział Towarzystwa poczynił w Izbie Skarbowej starania o powołanie w skład komisji przygotowawczej mężów zaufania z pomiędzy właścicieli nieruchomości miejskich. W tym celu zostały listy nazwisk mężów zaufania osobno na każdy Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych przedłożone Izbie Skarbowej w Krakowie.

! Zapłaćcie zaległe wkładki!

POBIERANIE PRZEZ ELEKTROWNIĘ MIEJSKĄ OPŁAT ZA ZMIANĘ WŁAŚCICIELA REALNOŚCI.

W razie zmiany w osobie właściciela realności pobiera Elektrownia miejska w razie zawiadomienia jej o takiej zmianie specjalną opłatę połączoną z nader kosztownymi formalnościami.

Funkcjonariusz Elektrowni miejskiej udaje się do odnośnej realności, przedstawia właścicielowi realności, względnie administratorowi do podpisania aż 3-arkuszowej wielkości zadrukowane blankiety, oraz wystawia rachunek z pokwitowaniem odbioru należytości.

Na rachunku wydrukowana jest następująca klauzula:

Taksa za ustawienie elektromierza lub połączenie na taryfę ryczałtową (z m i a n a o s o b y odbiorcy prądu), według warunków dostarczania prądu, § 8, ustęp E.

a) Dla instalacji nowych . . . . . 3 kWh.
b) " " starych i zmian osoby odbiorcy 2 kWh.

Oddawca rachunku jest upoważniony do odbioru pieniędzy.

Skoro za 1 kWh prądu opłaca się 50 groszy, względnie obecnie wraz z należytością pobieraną na fundusz bezrobocia 55 groszy, przeto należałoby się w wypadku ad b) należytość 1 Zł. 10 gr., funkcjonariusz pobiera jednak Zł. 5, nie wiadomo na jakiej podstawie. Sprawę tę podajemy do wiadomości Dyrekcji Elektrowni miejskiej, a zarazem zauważamy, że zdaniem naszem formalność i koszt połączony z zanotowaniem zmiany właściciela realności są zbyt wielkie i kosztowne. Wystarczyłoby chyba zawiadomienie o tem Dyrekcji Elektrowni miejskiej zwykłą korespondentką, względnie załatwienie tej formalności przy sposobności doręczania rachunków za prąd.

O JEDNOLITY PODATEK OD LOKALI.

Ministerstwo Skarbu przedłożyło dnia 14 stycznia Sejmowi projekt, komasujący trzy różnorodne, dotychczas istniejące podatki od lokali: 1) Miejski podatek od lokali (pobierany w myśl ustawy z 17 grudnia 1921 r. o zasileniu funduszków miejskich); 2) Państwowy podatek od lokali (wprowadzony ustawą z 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast); 3) podatek kwaterunkowy (ustawą z 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju — ten ostatni dotąd nie pobierany).

Przewidywany projektem rządowym podatek od lokali ma wynosić 10% czynszu rocznego, płaconego w czerwcu 1914 r. Z tych 10% przeznaczają się 4% na miasto, w którym podatek jest pobierany, 4% na państwowy fundusz rozbudowy miast, zaś 2% na fundusz kwaterunkowy.

Oprócz tego projekt rządowy wprowadza szereg zmian w przepisach, o zwolnieniu od podatku od lo-

kali. W myśl art. 3 projektu nie podlegają podatkowi od lokali:

1) lokale, których podstawa wymiaru nie przewyższa rocznie:

a) w Warszawie 200 zł., b) w miastach ponad 100.000 mieszkańców 180 zł., c) w miastach 50.000 mieszkańców 150 zł., w miastach do 25.000 mieszkańców 120 zł.

2) świątynie;

3) budynki fabryczne w częściach przeznaczone na cele przemysłowe;

4) lokale zajmowane przez urzędy państwowe, samorządowe, przez instytucje oświatowe, naukowe, dobroczynne i wyznaniowe, z wyjątkiem części oddanych osobom trzecim na cele mieszkalne;

5) lokale w domach nowowyprowadzonych, nadbudowanych lub odbudowanych po dniu 1 stycznia 1919 r. przez lat 10 od wprowadzenia lokatorów, oraz budowle korzystające z ulg, w myśl ustawy z dnia 22 września 1922 r. (Dz. U. Nr 88);

6) lokale zajęte przez dyplomatów zagranicznych, poselstwa, misje i t. p.;

7) lokale czasowo niezamieszkane lub nieużytkowane;

8) mieszkania jedno i dwupokojowe, zajmowane przez bezrobotnych.

Projekt ten należy powitać jako doniosłą i pożądaną inowację. Przez skomasowanie podatku odpadnie potrzeba sporządzania oddzielnych wykazów i prowadzenia oddzielnych ksiąg, przez co koszt ściągania podatku obniży się bardzo znacznie.

Zaś dla płatników odpadnie konieczność płacenia kilku podatków, pamiętania o terminach itp. Różnorodność i wielka ilość różnych podatków jest powodem dezorientacji i zamieszania, powodując coraz większe rozgorzyczenie.

Nart.

UWAGA.

Związek Towarzystw Właścicieli realności w Warszawie, Miodowa 7, do którego Towarzystwo nasze jako członek należy, wydaje tygodnik, poświęcony sprawom właścicieli realności „Miasto Polskie“. — Członek, któryby ten tygodnik pragnął zaprenumerować, zechce się w tym celu zgłosić w naszym biurze. — Prenumerata wynosi rocznie Zł. 15.—, półrocznie Zł. 8.—, kwartalnie Zł. 4.—.

SPRAWOZDANIE

z posiedzeń Wydziału poszczególnych komisji i interwencyj.

Dnia 3-go lutego b. r. odbyło się w biurze Prezesa przy ul. Karmelickiej 15, posiedzenie Wydziału Towarzystwa, z następującym porządkiem dziennym:

1) sprawy bieżące;

2) odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia;
3) sprawozdanie z przebiegu telegraficznie zwołanego Zjazdu delegatów na dzień 28 grudnia 1925 w Warszawie w sprawie wstrzymania podwyżek czynszów i t. d.;

4) sprawa wydania opinii prawnej w kwestji czy żądania nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów jest zgodna z konstytucją;

5) ewentualne zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, celem uchwalenia protestu przeciw żądaniu nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów;

6) powzięcie uchwały w sprawie obchodu 30-lecia istnienia Towarzystwa;

7) wnioski członków.

Prezes otworzył posiedzenie, zawiadamiając obecnych o śmierci długoletniego członka Wydziału ś. p. Michała Solskiego, poświęcając temuż gorące wspomnienie. Obecni uczcili pamięć Zmarłego przez powstanie

Następnie przedstawił Prezes w krótkości najważniejsze sprawy bieżące poczem udzielił głosu wiceprezesowi inż. Drobniakowi, który złożył sprawozdanie z posiedzenia Komisji rozjemczej, mającej ustalić warunki pracy i płacy dozorców domowych za czas od 1 grudnia 1925 do 30 listopada 1926.

Poczem Prezes zdał sprawę z przebiegu telegraficznie zwołanego Zjazdu delegatów Towarzystw realnościowych w Rzeczypospolitej Polskiej na dzień 28 grudnia 1925 r., w Warszawie w sprawie wstrzymania podwyżek czynszów (por. dokładne sprawozdanie w Nrze 84 „Czasopisma“ str. 3).

W sprawie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, Wydział po żywej dyskusji uchwalił zwołać w najbliższym czasie Zgromadzenie.

W sprawie obchodu w roku bieżącym 30-lecia istnienia Towarzystwa, Wydział wybrał komitet ściślejszy do opracowania bliższych szczegółów obchodu.

Następnie uchwalono tekst telegramu mającego się wysłać do Prezesa Rady Ministrów, członków Rządu i stronnictw sejmowych z protestem wobec grożącej nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów.

Na wniosek inż. Ciechanowskiego, Wydział uchwalił przekazać na Komitet Biskupi pomocy dla bezrobotnych kwotę 200 Zł.

Nart.

RÓŻNE UWAGI I WIADOMOŚCI.

Właściciele domów i administratorowie ubezpieczają domy od odpowiedzialności prawno-cywilnej. Zwracamy uwagę na artykuły na str. 7 Nr. 72 i str. 7 Nr. 73 „Czasopisma“.

Sprostowanie. W Nrze 82/83 „Czasopisma“ na str. 8, w ustępie „Terminy płatności podatków w grudniu 1925 r. i styczniu 1926 r. pod L. 7. Podatek wodociągowy“ zaszedł błąd, a mianowicie: wydrukowano 50% zamiast 40%.

Tabele do obliczania czynszu na rok 1926 są do nabycia w Biurze Towarzystwa ul. Karmelicka L. 15.

Odwolania od orzeczeń Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu. Od orzeczeń Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu odwołać się można do Sądu okręgowego cywilnego, jako apelacyjnego w przeciągu dni 14-tu od dnia ogłoszenia orzeczenia, a nie od dnia doręczenia na piśmie tego orzeczenia.

Zniżki do teatrów i kin mogą Sz. Członkowie otrzymywać w biurze Towarzystwa, Karmelicka 15, I p. od godziny 9–12 i od 4–6 popołudniu.

Kino „Warszawa“ wstrzymało wydawanie nowych zniżek dla Członków Towarzystwa z powodu zbyt małych zgłoszeń ze strony Członków o zniżki. Dyrekcja kina oświadczyła, że w razie silniejszego zainteresowania się i większej liczby zgłoszeń o zniżki, legitymacje zniżkowe będą z powrotem wydawane. Zniżki dotąd wydane są ważne.

W Kinie „Reduta“ wystarcza celem uzyskania zniżki okazać legitymację członkowską Towarzystwa katolickich właścicieli realności w Krakowie.

Umieszczanie szyldów i gabilotek, wywieszek, reklam świetlnych itp. urządzeń dozwolone jest jedynie za uprzedniem zezwoleniem Magistratu. Plany, wzgl. podania wnoszone do Magistratu na te urządzenia, mają być zgodnie z przepisami ustawy budowlanej, zaopatrzone podpisem właściciela odnośnej realności.

INFORMACJE PODATKOWE.

1) Pomoc, porada i obrona w sprawach podatkowych. — Sprawy podatkowe (fasje i odwołania dla wszelkiego rodzaju Spółek, Towarzystw, przedsiębiorstw, oraz osób fizycznych, dotyczące podatku dochodowego, przemysłowego (obrotowego), majątkowego, od kapitałów i rent, podatków gminnych sporządza i załatwia, oraz informacji udziela się w biurze Towarzystwa w godzinach od 9–12 przed południem i od 4–6 po południu.

2) Ryczałt opłat dodatkowych do czynszów wynosi:

- a) z lokali sklepowych 50%,
- b) z mieszkań 70%.

W domach, w których niema połączenia z kanałem miejskim, podwyższa się ryczałt o 10%.

O ile opłaty są wyższe, mogą właściciele żądać od lokatorów zapłaty faktycznych wydatków, w takim jednak razie muszą wydatki proporcjonalnie rozłożyć i na żądanie lokatorów przedstawić rozliczenie i rachunki.

3) W „Czasopiśmie“ Nr 72 na str. 3 podaliśmy tabelę ze sposobem rozliczania opłaty przez lokatorów należyłości za nadmiar zużytej wody. Radzimy z tabelki tej korzystać. Na życzenie przeprowadza biuro Towarzystwa rozliczanie nadwyżki za skromną opłatą.

Terminy składania zeznań i płatności podatków w marcu 1926 r.

1. Podatek dochodowy od uposażeń. Podatkowi temu podlegają uposażenia, począwszy od Zł. 1.500 rocznie. Podatek płatny jest w 7 dni po dokonaniu potrącenia.

2. Podatek dochodowy. Termin do składania zeznań do podatku dochodowego przypada według ustawy: dla osób fizycznych do 1-go marca 1926 r.,

dla osób prawnych do 1-go maja 1926 r. Ministerstwo Skarbu przedłużyło termin taks również dla osób fizycznych Dz. 1/V 26.

W następnym numerze, który wyjdzie z końcem marca br. wydamy szczegółowe informacje i pouczenia co do składania zeznań oraz formularze.

3. Podatek przemysłowy (obrotowy). Płatnicy a mianowicie samodzielne wolne zajęcia zawodowe jak lekarze dentyści, weterynarze i felcerzy, adwokaci, notariusze, obrońcy sądowi, architekci, inżynierowie i inni technicy, wpłacają zaliczkę conajmniej w 1/5 kwoty podatku wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy, najpóźniej do dnia 15-go miesiąca, po po upływie każdego kwartału kalendarzowego (zatem za I-szy kwartał 1926 r. do 15-go maja 1926 r.) mogą oni jednak zaliczkę wpłacać w wysokości 1/15 części podatku w terminach miesięcznych. Na rok 1926 zaliczka ta odpowiadać winna 2/5 kwoty podatku wymierzonego za II półrocze 1925 r.

5. Podatek od nieruchomości. Za IV-ty kwartał 1925 r. płatny w ciągu lutego 1926 roku. Na 1926 r. wynosi 10% od każdorazowego komornego, płatny jest za każdy kwartał kalendarzowy do końca drugiego miesiąca następnego kwartału. Dotąd nakazy płatnicze rozesłane nie zostały.

6. Państwowy podatek od lokali (na rozbudowę). Podatek ten na 1926 r. płatny w równych ratach kwartalnych z góry a mianowicie: w ciągu stycznia, kwietnia, lipca i października. Podatek ten wskutek reskryptu Ministerstwa Skarbu płatny za I-szy kwartał 1926 r. w ciągu miesiąca lutego 1926 r., za II-gi kwartał 1926 w ciągu miesiąca maja 1926 r.

Płatnicy, którym wymierzono podatek ten na 1925 r., nie wyżej niż Zł. 32, mieli obowiązek zapłacenia do końca grudnia 1925 r. podatek w wysokości 1/4 części. Reszty, 3/4 części nie mają na razie obowiązku płacić (wyjdzie ewentualnie w tym względzie rozporządzenie możliwie, że te 3/4 części nie będą ściągane).

7. Gminny podatek od lokali. Na r. 1926 płatny kwartalnie z góry do 14-go stycznia, 14 go kwietnia, 14-go lipca i 14-go października 1926 r.

8. Podatek wodociągowy. Na rok 1926, płatny kwartalnie z dołu do 14-go kwietnia, 14 go lipca 14-go października 1926 r. i 14-go stycznia 1927 r.

9. Sposób płacenia podatków. Wszystkie podatki państwowe, z wyjątkiem opłaty za patent i opłat miesięcznych podatku przemysłowego można wpłacać czekiem P. K. O.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

I.

Cena gazu wynosi za 1 m³ 35 gr., cena prądu elektrycznego za 1 kilowat godzin 50 gr. i 5 gr. na bezrobotnych, razem 55 gr.

Obniżenie cen gazu.

Począwszy od marca (okres trzeci), przy zużyciu do 25 m. sześć. gazu w miesiącu (jednym okresie) liczyć się będzie cenę dotychczasową, t. j. 35 groszy za 1 m. sześć., przy konsumpcji zaś przekraczającej 25 m³ cena każdego następnego metra sześć. wyniesie tylko 27 gr. za 1 m. sześć., czyli będzie o 23% niższa.

II.

Ważniejsze opłaty stemplowe.

1) Pełnomocnictwa w zasadzie Zł. 2.—, pełnomocnictwo w sprawach należących do Sądów cywilnych 70 gr.

2) Podania, względnie rekursa podatkowe:

a) Jeżeli kwota podatku nie przewyższa Zł. 20.— = 20 gr.;

b) Jeżeli kwota podatku nie przewyższa Zł. 140.— = 40 gr.;

c) Jeżeli kwota podatku przewyższa Zł. 140.— = Zł. 2.—.

3) Załączniki do podań, względnie rekursów:

a) Poniżej Zł. 140.— = 10 gr.;

b) Powyżej „ 140.— = 40 gr.

4) Napisy (rubra) 40 gr.

Wypowiedzenia przy najmach miesięcznych należy zaopatrzyć każdy egzemplarz (jeden dla siebie i tyle ilu awizatów; o ile lokator ma sublokatora względnie sublokatorów, należy i dla tych dołączyć po jednym egzemplarzu) znaczkami stemplowymi po 30gr., — przy innych najmach (kwartalnych i t. p.) po zł. 1.

Napisy (rubra) wolne od opłaty.

III.

Informacje i odpowiedzi pisemne.

W sprawach dotyczących własności realnej udziela się krótkich odpowiedzi w niniejszym dziale, lub listownie, za nadesłaniem koperty zaopatrzonej znaczkami pocztowym na odpowiedź.

IV.

Opłata za wywóz jednej skrzynki popiołu i śmieci wynosi 35 gr., za jeden wóz Zł. 10 50.

Należytość za wywóz nieczystości kloacalnych wynosi w dzień Zł. 9.—, w nocy Zł. 13 50 za 1 m³.

V.

Członek, który wkładkę roczną Zł. 12 — zapłacił, ma prawo:

1) do bezpłatnego informowania się w biurze Towarzystwa przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. we wszelkich sprawach, dotyczących spraw właścicieli realności, zgłaszania się względem administratorów i dozorców domów i informowania się co do kwalifikacji tychże, zasięganie bezpłatnej porady prawnej we wszystkich sprawach skarbowych, podatkowych i stosunku najmu dotyczących;

2) otrzymuje bezpłatnie niniejsze pismo, w którym podaje się do wiadomości wszelkie sprawy i praktyczne wskazówki, dotyczące właścicieli realności;

3) jakoteż wszelkie inne pisma dla członków przez Towarzystwo wydawane;

4) do wstępu na posiedzenia, Walne Zgromadzenia, wiece itp.;

5) w końcu ma prawo korzystania z **Biura administracji realności**, (patrz dział inform.), oraz z załatwiania spraw podatkowych za rocznym ryczałtem (patrz dział inform.).

VI.

Wszelkich informacji w sprawach dotyczących właścicieli nieruchomości, oraz **porady prawnej** w sprawach skarbowych, podatkowych i stosunków najmu dotyczących, udziela się członkom codziennie od godziny 9—12 i od 4—6 po południu, z wyjątkiem niedziel i świąt.

VII.

Reklamacje.

Każdy członek, któryby naszego „Czasopisma“ nie dostał, zechce się zgłosić do biura Towarzystwa (ul. Karmelicka L. 15, I. p.).

Reklamacje będą tylko do 14-tu dni uwzględniane. Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Celem umożliwienia skutecznego doręczenia „Czasopisma właścicieli realności“ upraszamy o bezzwłoczne zawiadomienie ustne lub korespondentką w razie zmiany mieszkania.

VIII.

Biuro administracji realności przy Towarzystwie przyjmuje całkowite administracje realności oraz częściowe (załatwienie spraw podatkowych, fasyj, interwencji u władz, sprawy najmu, wypowiedzeń itd.), dając Szan. właścicielom gwarancję należytego załatwiania tych agend, oraz zapewniając należyte fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich w zakres administracji wchodzących czynności.

IX.

Zwracamy uwagę, że na żądanie załatwia się dla Szan. członków za umiarkowaną opłatą przez cały rok wszelkie sprawy podatkowe, jak:

1) Fachowe na przepisach ustaw oparte sporządzenie przez cały rok wszystkich fasyj, a mianowicie do podatku dochodowego, przemysłowego (obrotowego) itp.

2) Przestrzeganie i utrzymywanie w ewidencji terminów przedkładania fasyj.

3) Wnoszenie wszelkich fasyj, odwołanie rekursów i pism do Inspektoratów skarbowych i Izby skarbowej w terminach ustawą przepisanych.

4) Interwencja w zastępstwie stron w Inspektoratach skarbowych i Izbie skarbowej w sprawach podatkowych (przy załatwianiu i wyjaśnianiu usterek do fasyj do podatku przemysłowego (obrotowego), podatku dochodowego, wykazywaniu potrąceń itd.).

5) Sporządzanie odwołań i rekursów od niesprawiedliwych wymiarów podatków do wyższych instancji.

W ten sposób strona unika obowiązku i konieczności prowadzenia ewidencji i myślenia przez cały rok o różnych terminach, unika nakładania grzywien za nieprzedłożenie fasyj w przepisanych terminach, unika konieczności osobistej interwencji u władz.

X.

Rewizje przypisu podatków.

Zapoznanie się z różnorodnymi ustawami, rozporządzeniami i przepisami, ulegającymi często zmianom, jest bardzo trudne i nader skomplikowane i żaden właściciel nie może się zorjentować w sposobie składania zeznań, terminach itp., nie może wiedzieć, ile ma płacić, a już tem bardziej nie wie, na jakiej podstawie wymiar uskuteczniomym został. Każdy powinien mieć możność skontrolowania, że to, co płaci, też rzeczywiście od niego się należy.

Podatnik, nie będąc w możności skontrolowania, czy wymiar względnie przypis jest słuszny, niejednokrotnie bezwiednie płaci wyższy podatek niżby się należał.

Towarzystwo katolickich właścicieli realności, pomne swych zadań i chcąc swych członków uchronić przed płaceniem nienależnych podatków, zorganizowało przy ulicy Karmelickiej 15 biuro porad i rewizji przypisów i wymiarów podatków, z którego za niewielką opłatą wszyscy członkowie Towarzystwa mogą skorzystać.

Popierajcie „CZASOPISMO WŁAŚCICIELI REALNOŚCI“.**Kupno — sprzedaż — najem**

domów, will i t. p., najem mieszkań i lokali.

Do wynajęcia lokale sklepowe i mieszkania.

Wiadomość w biurze Towarzystwa, ul. Karmelicka 15, I p.
od 9—12 i od 4—6 po południu.

**Nowoczesne
gospodarstwo domowe
nie może istnieć bez gazu
i bez centralnego ogrze-
wania koksem gazowym**

////

Kuchnia gazowa

to tani i smaczny posiłek

Łazienka gazowa

to hygiena i zdrowie

Żelazko gazowe

to tanie i wytworne prasowanie

Centralne ogrzewanie

koksem gazowym — to czystość i wygoda.

KRAKOWSKA GAZOWNIA MIEJSKA

udziela porad, wypracowuje bezpłatnie kosztorysy wykonuje instalacje gazowe na dogodnych warunkach spłat.

Stale na składzie:

**kuchnie, / naczynia kuchenne, /
piece kąpielowe, / żelazka, /
/ aparaty dla przemysłu i t. d. /**

**Napraw swoje urządzenia wodociągowe,
a unikniesz opłat za zmarnowaną wodę.**